

KAKO PREPREČITI NAPAČNE KARIERNE ODLOČITVE?

**12 priporočil za sopotnike
mladim pri karierni
orientaciji**

inkubator^{4.0}

MOJ KORAK NAPREJ

Svet se hitro spreminja. Spreminja se naš način razmišljanja, vse bolj nas preplavljajo nove tehnologije in hiter ritem življenja. Čutimo podnebne spremembe in njihove posledice, ki so rezultat našega preteklega in edanjega ravnanja, kot družba, še vedno postajamo vse bolj individualno naravnani. Ob tem nam dane okoliščine v letih 2020 in 2021 zopet dajejo priložnost za gradnjo skupnosti in mostov med različnimi generacijami ter oblikovanje boljšega sveta. Pri tem imajo ključno vlogo mladi.

Bodimo sopotniki mladim!

Spremljajmo jih pri naravnavanju kompasa v pravo smer in pri izbiri pravih odločitev za svoje življenje. V življenju pogosto na preveč stvari gledamo le kot na napake. Za veliko večino »napak« bi koristilo, če bi jih raje sprejeli kot učne lekcije. In prav ustrezna podpora okolja in programi za mlade so ključni na njihovi poti združevanja svojih strasti, poslanstva in poklicanosti za delo, v katerem bodo lahko počeli to, v čemer so dobri, kar imajo radi in kar svet potrebuje - ter bili za to tudi plačani.

Posvet **Mladi in iskanje njihovega mesta na trgu dela**, ki je 16. decembra 2020 potekal v organizaciji Socialne akademije in ob podpori Evropskega socialnega sklada, so soustvarjali raznovrstni sopotniki mladim pri karierni orientaciji: mladinski delavci, učitelji, izobraževalci, svetovalci, vzgojitelji, oblikovalci politik, zaposlovalci, starši, bratje, sestre in prijatelji mladih.

Vsi se vsakodnevno srečujejo z mladim in pomembno prispevajo k njihovem motiviranju, opogumljanju, učenju za razvijanje in realizacijo njihovih kompetenc, interesov in izkušenj. Podelili so svoje poglede na karierno orientacijo, odpirali so vprašanja, kot so:

- Ali smo kot sopotniki mladim dovolj opremljeni, da jih pospremimo v svet novih poklicev?
- Kje vse so mladi danes lahko slišani in kje iščejo priložnosti za skupinsko delovanje?
- Kako so se prilagodili in kaj vse so se naučili v letu 2020?
- Kako jih lahko motiviramo in spodbudimo h aktivni participaciji in pozitivni naravnosti?
- Kako premostiti vrzeli med formalnim in neformalnim učenjem?

Na podlagi diskusije s(m)o oblikovali 12 uporabnih priporočil za sopotnike mladim pri karierni orientaciji, ki se združujejo v 3 vsebinske sklope:

- izhodišča za oblikovanje programov karierne orientacije za mlade,
- metode kariernega dela z mladimi in
- ključna nasveta za mlade na njihovi karierni poti.

Priporočila sopotnikom mladim za podporo v kariernih procesih.

Sklop 1: Izhodišča za oblikovanje programov karijerne orientacije za mlade

- 1 Zavedajmo se, da mlade pripravljamo na svet, za katerega ne vemo, kako bo izgledal.** V hitro spreminjajočem se svetu moramo, predem lahko svetujemo mladim, tudi sami razumeti, da nekateri poklici dejansko izumirajo ter se pojavljajo novi. Zato si priskrbimo aktualne informacije, bodimo ažurni in raziskujemo nove trende in tržne niše ter se tudi sami stalno izobražujemo.
- 2 Neprestano se učimo!** V skladu s hitrimi spremembami v svetu redno posodabljammo svoje smernice za delo z mladimi. Tako bomo lahko bolje in hitreje odgovarjali na spremembe v svetu in ustrezno podprli mlade pri njihovih kariernih odločitvah.
- 3 Oplemenitimo izobraževalne programe in medsebojno sodelujmo.** Poskrbimo, da bo v šolah dovolj prostora tudi za neformalne vsebine in bodimo samoiniciativni pri spodbujanju krepitve sodelovanja med nevladnimi organizacijami in šolami.
- 4 Odprimo prostor za karierno orientacijo.** Nadgradimo obstoječe učne načrte in vanje aktivno vključujemo dejavnosti za krepitev življenjskih veščin (soočanje z nepredvidljivimi situacijami, trening socialnih veščin, osvajanje podjetniških veščin, digitalizacija sveta ipd.).
- 5 Vzemimo si čas in dajmo čas mladim.** Podprimo mlade pri pravih kariernih odločitvah. Ustvarimo podporno okolje, ki jih spodbuja in jim daje dovolj časa za raziskovanje lastnih interesov, izdelkov, aktivnosti ter jim omogoča razmejitve med pričakovanji okolice in lastnimi željami.

Sklop 2: Metode kariernega dela z mladimi

6 Bodimo pripovedovalci zgodb. Delimo in interpretirajmo lastne in tuje, pretekle in aktualne izkušnje, tudi negativne. Skupaj z mladimi odkrivajmo in osmišljajmo njihove kompetence ter karierne poti.

7 Mlade vključujemo v konkretne procese dela in spodbujamo medgeneracijsko učenje. Bodimo pozorni na razmerje med teorijo in prakso. Ustvarjajmo priložnosti za urjenje mladih v raznovrstnih veščinah in skrbimo za nasledstvo istočasno pa bodimo odprti tudi za obratno mentorstvo, kjer mladi učijo nas.

8 Koristimo svoje socialne mreže. Povezujemo mlade s pomembnimi akterji na trgu dela (predstavniki poklicnih profilov, delodajalci, podjetniki, kadrovski svetovalci, drugi deležniki), ki jim lahko predstavijo svoje perspektive in izkušnje ter tako pomagajo pri odkrivanju lastne poklicnosti.

9 Usmerjajmo pozornost tudi v razvoj čustvene in duhovne inteligentnosti. Med mladimi je potrebno širiti kulturo dialoga in preseganja lastnih koristi. Usmerjajmo pozornost v razvoj srčnosti in čustvene stabilnosti mladih ter iskanju notranjega ravnovesja. Spodbujamo jih, da bodo aktivni na vseh področjih življenja.

10 Oblikujmo dejavnosti, ki mladim pokažejo moč skupinskega dela. Naj bo naš moto: »Delati stvari skupaj z drugimi - skupinsko, ne le individualno!« Učenje in delo z drugimi nam namreč omogoči, da se naučimo sodelovanja, se preizprašujemo, izmenjujemo ideje in razumemo perspektive drugih.

Sklop 3: Ključna nasveta za mlade na njihovi karierni poti

11 Mladim predstavimo, da trenutna karierna odločitev ni niti dokončna niti usodna. Mnogi mislijo, da je. A skoraj v vseh primerih lahko kasneje še vedno popravijo svoje odločitve in spremenijo svojo karierno pot.

12 Ne obupaj po prvem padcu! Kolikokrat otrok pade, preden se dobro nauči hoditi? Mladim predajmo znanje in zavedanje, da so napake pri učenju dovoljene. Lahko so celo koristne, saj nudijo dragocene izkušnje.

Naredimo korak naprej in pustimo dobro sled!

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Projekt sofinancirata Republika Slovenija in
Evropska unija iz evropskega socialnega sklada.

inkubator **4.0**

MOJ KORAK NAPREJ

Socialna
AKADEMIJA

INFO@SOCIALNA-AKADEMIJA.SI